

Sygn. akt V U 614/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2013 r. w Kaliszu

odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 26 marca 2013 r. Nr (...)

w sprawie B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 26 marca 2013 r. znak (...)w ten sposób, że przyznaje B. P.emeryturę od 1 lutego 2013 r.**
- 2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz B. P.kwotę 120zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.03.2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych w O.odmówił B. P.przyznania emerytury wcześniejszej dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach, gdyż nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w tych warunkach. Nie uznano okresów pracy w szczególnych warunkach w zakładach (...)w O.(1), a przypadających na przestrzeni od 01.02.1974 r. do 03.03.1976 r. na stanowisku tłoczarz, od 04.03.1976 r. do 31.08.1991 na stanowisku ustawiacz i od 01.09.1991 r. do 31.12.1992 r. na stanowisku tłoczarz w metalu, gdyż świadectwa pracy w szczególnych warunkach nie odpowiadają wymogom formalnym. Odwołanie od tej decyzji wniósł do Sądu B. P. domagając się przyznania wcześniejszej emerytury dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach po zaliczeniu tej pracy na podstawie zeznań wskazanych świadków. Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

B. P.urodził się w dniu (...)Ma wykształcenie podstawowe. Z analizy akt osobowych odwołującego się wynika, że w dniu 01.02.1974 r. został przyjęty do pracy w „(...)na 3 miesięczny okres przyuczenia do zawodu obróbki cieplnej. Od dnia 01.06.1974 r. został zatrudniony na stanowisku ”przyuczenie do zawodu”. Z dniem 04.03.1976 r. został przeniesiony na stanowisko: „tłoczarz obróbki cieplnej”. Akta osobowe nie zawierają angaży na inne stanowisko, ale z kart wypłat wynika, że od 01.08.1976 r. przypisano mu stanowisko „ustawiacz”. W umowie o pracę z dnia 01.07.1992 r. zawartej już z (...)w likwidacji na czas określany od 01.07.1992r do 31.12.1992 r. ponownie podano stanowisko pracy

łoczarz w metalu. W 1984 r. odwołujący się ukończył podstawowy kurs spawania elektrodami otulonymi oraz kurs obsługi suwnic (dowód: akta osobowe z (...)). Do wniosku o emeryturę odwołujący się dołączył świadectwo pracy w szczególnych warunkach wydane przez (...). Podano w nim, że w zakładzie tym zatrudniony był od 1.02.1974 r. do 30.06.1992 r. W czasie tego okresu dwukrotnie, w okresach od 1.02.1974 r. do 03.03.1976 r. i od 1.09.1991 r. do 30.06.1992. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracę na stanowisku łoczarza w metalu, a w okresie od 04.03.1976 r. do 31.08.1991 r. pracował na stanowisku ustawiacza. Prace na obu stanowiskach zakwalifikowano jednakowo – jako na stanowisku wymienionym w dziale III poz. 45 pkt. 6 przepisów resortowych, zarządzeniu nr 3 Ministerstwa Hutnictwa i Przemysłu Metalowego z 30.03.1985 r. w sprawie stanowisk pracy, na których wykonywane są prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w zakładach pracy resortu hutnictwa i przemysłu maszynowego (Dz. Urz. MHiPM nr 1-3 poz. 1 z 1985 r.). Taką samą kwalifikację podano w świadectwie pracy w szczególnych warunkach wydanym przez (...) w likwidacji za okres od 1.07.1992 r. do 31.12.1992 r., kiedy to pracował na stanowisku łoczarza metalu (dowód: świadectwa pracy w szczególnych warunkach w aktach ZUS). Zarzuty ZUS co do danych podanych przez zakład w w/w świadectwie pracy są słuszne, bo w powołanych przepisach w punkcie 6 pozycji 45 wymienione jest stanowisko „krajacz matali”. Jest więc to wadliwy dokument co do sposobu klasyfikacji stanowiska pracy. ZUS nie uznał mu żadnego okresu pracy w szczególnych warunkach.

W oparciu o zeznania świadków G. B.i K. Z.oraz odwołującego się Sąd ustalił, że przez cały okres zatrudnienia w (...), (który to zakład zajmował się produkcją sprzętów elektro-magnetycznych) B. P.pracował na wydziale obróbki cieplnej przy prasach używanych do wycinania odpowiedniej wielkości metalowych płytek. Prasownia była jedną z części wydziału obróbki cieplno-plastyczno-chemicznej. W pomieszczeniu pracowało około 18 pras do wycinania metalu, przy czym płytki wycinane były w różnych kształtach i rozmiarach oraz z metalu o różnej grubości, a następnie przekazywane były do dalszej produkcji. Pracownik wykonujący płytki na prasie nazywany był łoczarzem. Przy prasach pracowały z reguły kobiety. W ciągu dnia wielokrotnie zmieniane były ustawienia parametrów na prasach, a ponieważ pracowano na akord, na czas naprawy prasy czy zmieniania ustawień pracownicy przechodzili do obsługi innej z pras. Odwołujący się początkowo obsługiwał prasy. Później został skierowany do pracy polegającej na ustawianiu parametrów pras dla całej prasowni. Po ustawieniu właściwych parametrów wykonywał próbne egzemplarze płytek, a po ich ocenie w kontroli jakości – właściwe czynności przejmował łoczarz. Wobec zmian organizacyjnych w końcowej fazie funkcjonowania (...), odwołujący się ponownie pracował jako łoczarz, przy czym samodzielnie ustawiał parametry na obsługiwanym urządzeniu. Na hali produkcyjnej prasowni panował ogromny hałas pras i odczuwalne były wibracje związane z uderzeniami tych ciężkich maszyn z pewnej wysokości na metal. Świadcowie i odwołujący się zgodni co do opisu jego pracy różnili się jedynie co do nazewnictwa stanowiska pracy. W świetle ich zeznań ustalić można, że praca wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy przez B. P.więzała się z obsługą pras do metalu.

Sąd zważył co następuje:

Zgodnie z art.184 ust.1 ustawy z 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. Nr 162 poz.1118) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31.12.1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art.32-34, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (01.01.1999 r.) osiągnęli :

1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymagany w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzna

oraz

2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art.27.

Stosownie do treści ust.2 (w stanie prawnym obowiązującym od 1.01.2013 r.) emerytura ta przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do OFE lub złożenia wniosku o przekazania środków zgromadzonych na OFE na dochody budżetu państwa.

Na dzień 01.01.1999 r. B. P. wykazał ponad 25 letni staż ubezpieczeniowy (24 lat, 8 miesięcy i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych).

Stosownie do treści art. 32 cyt. ustawy ubezpieczeni będący pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnieni w szczególnych warunkach przez co najmniej przez 15 lat, nabywali prawo do emerytury w wieku obniżonym o 5 lat od podstawowego o ile udowodnili łączny staż ubezpieczeniowy określony w art.27 cyt. ustawy wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn.

Stosownie do ust.4 tego przepisu wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust.2 i 3 przysługiwało prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych tj. rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zmianami). Paragraf 2 powyższego rozporządzenia stanowi, że okresami prac uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach wykonywana była stale i w pełnym wymiarze czasu obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okresy te stwierdza zakład pracy na podstawie posiadanej dokumentacji w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Dokument ten podlega kontroli organu rentowego, a w razie odmownej decyzji ZUS okoliczności dotyczące wykonywania pracy w szczególnych warunkach mogą być wykazywane przed sądem rozpoznającym odwołanie wszelkimi środkami dowodowymi. Uzasadnieniem przyznania prawa do emerytury w obniżonym wieku jest wykonywanie pracy narażającej na szybsze zrealizowanie się ryzyka emerytalnego z powodu wcześniejszej niż powszechnie, utraty sprawności psychofizycznej pracownika. Dla oceny czy pracownik pracował w szczególnych warunkach nie ma istotnego znaczenia nazwa zajmowanego stanowiska, tylko rodzaj powierzonej mu pracy. Praca w szczególnych warunkach to praca wykonywana stale, codziennie i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach pozwalających na uznanie jej za jeden z rodzajów pracy wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia z 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (patrz wyrok Sądu Najwyższego z 09.05.2011 r. w sprawie III UK 174/10. - LEX 901652). Jak zaznaczył Sąd Najwyższy rozpoznając sprawę IIUK 356/10 (wyrok z dnia 25.05.2011 – LEX 901608) wykazy resortowe mają charakter informacyjny, techniczno-porządkujący i uściślający, w szczególności wówczas, gdy w wykazie stanowiącym załącznik do rozporządzenia nie wymienia się określonych stanowisk, lecz operuje się pojęciem ogólnym.

W ocenie Sądu praca wykonywana przez odwołującego się podczas całego zatrudnienia w (...)była pracą w szczególnych warunkach, wymienioną w rozporządzeniu z 7.02.1983 r. w dziale III – hutnictwo i przemysł metalowy, w pracach różnych : poz.45- obsługa agregatów do walcowania, **łoczenia** i ciągnięcia wraz urządzeniami pomocniczymi i wykańczającymi. Stanowisko to wymienione jest też w przepisach resortowych, zarządzeniu Ministra Hutnictwa i Przemysłu Maszynowego z 30.03.1985 r. poz. 45 pkt. 18, gdy pracował jako łoczarz, i w pkt.11 gdy ustawiał parametry na prasach. Nie ma przeszkód do zaliczenia jako praca w szczególnych warunkach pracy wykonywanej w ciągu dobowego czasu na różnych stanowiskach, z których każde wymienione jest w wykazie pracy w szczególnych warunkach. Praca odwołującego się w szczególnych warunkach w (...)wynosiła ponad 15 lat. Wykazał też wymagany ogólny, ponad 25 letni staż ubezpieczeniowy. W dniu (...) ukończył 60 lat życia. Nie jest członkiem OFE. B. P. spełnił więc wszystkie warunki do nabycia emerytury z art.184. ale ponieważ wniosek złożony został dopiero w dniu 25.02.2013 r. świadczenie należało przyznać mu od tego miesiąca, co wynika z treści art.129 cyt. ustawy.

W tym stanie rzeczy Sąd zmienił zaskarżoną decyzję, przyznał mu prawo do emerytury od 01.02.2013 r. i zgodnie z art. 477¹⁴§2 k.p.c. orzekł jak w pkt. 1 wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono w pkt.2 wyroku na podstawie art. 108§ 1 k.p.c i 98 k.p.c. Zgodnie z § 6 pkt. 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.02.163.1348 ze zm.) stawka minimalna w sprawie z ubezpieczenia społecznego wynosi 60 zł, a biorąc pod uwagę charakter sprawy

i nakład pracy pełnomocnika odwołującego się Sąd zasądził od ZUS zwrot kosztów w wysokości podwójnej stawki minimalnej.